

Előfizetési díj
Vidékire postán vagy helyben házhoz
Korodva:
Egész évre 12 frt.
Félévre 6 ..
Negyedévre 3 ..
Egy hóra 1 ..
Egyes szám ára 5 kr.
Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor ára 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haasen-stein és Vogler (Neuer Markt 11).
Pesten: Lang Leopold (Erzsebet-ter 9. z.)

Nyiteltéri czikkok

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 76. szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékes czikkok díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

„KELET“

politikai és közgazd. napilap
negyedik félévi folyamára

kérjük az előfizetési pénzek mielőbbi beküldését, legcélszerűbben postai utalványlapokkal.

A lap szellemi része felől kezeskedik a szerkesztőség buzgaima és a munkatársak bőv sorozatának szakavatottsága.

A lap kiállítása körül alólírott kiadó-hivatal minden kitelhetőt elkövet, hogy a t előfizetők méltó igényei kielégítenek.

Előfizetési árak maradnak a régiek:

Aug.—dec. 5 frt. Egy hóra 1 frt.
Aug.—sept. 2 frt. Egyes szám ára 5 kr.
8 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk t. gyűjtőinknek.

Végül figyelemztetjük t. előfizetőinket a különös kedvezményre, melyben olcsó könyvek megszerzése által, a „Kelet“ előfizetői részesülnek.

A „KELET“ kiadóhivatala.

Pest, augusztus 6. 1872.

(A.) A pártok fusiójának kérdése egy idő óta, ismét kiváló szerepet játszik a hírlapirodalmi vitakozás terén. Mi hozta e kérdést előtérbe, a savanyu ugorka-időnyel beállott és élénken érezhető tárgyhány vagy pedig bizonyos államférfiak óhajai — azt nem tudjuk. Annyit azonban bizonyosnak tartunk, hogy más alapon, mint a Deákpart közjogi alapjának elfogadásával a fusióról soha szó nem lehet. Elvilleg a Deákpartban bizonyára nem lesz senki, ki a fusio eszméjének megvalósulása irányában ellen-szenvenvel viseltetné, mihelyt az ellenzék az 1867-ki kiegyezés és államjogi alkotás föltétlen elismerését proclamája. Sőt azt sem tartjuk lehetetlennek, hogy a közjogi harcz elejtéseért a Deákpart egyes belpolitikai kérdésekben többé kevésbé jelentékeny enged-ményeket tenne, szóval több mint valószínű, hogy a Deákpart részéről a fusio létrehozatala áthághatatlan akadályokba ütközni nem fog.

Most csak az a kérdés: akarja-e az ellenzék a fusiót. Ha a subjectiv szempontokat nézzük, nem fogjuk hihetőnek találni, hogy az ellenzékben ez eszme iránt valami nagy hajlandóság léteznék. Egészben véve az ellenzék annyira — igaz ugyan, hogy

néha akarata ellenére — belemászott a szélsőségek posványába, hogy most nehezen esik onnan kijutnia. Annaira felizgatta a pártszenvédlyt, hogy ez, mihelyt ő a mérsékelttségnek csak árnyékát is mutatná, azonnal ellene fordulna. A fusiót jelentékeny mérvben gátolja az is, hogy az ellenzékben igen sok hadvezér, de kevés közkatona van. Az ellenzék sok tagja pártvezéri ambícióval bír; mindegyik más irányban buzza a döcögő szekeret, mely épen ez okból nem bír előre menni. A fusio esetén e sok pártvezér a Deákpartban, hol valóban hivatott vezérférfiak működnek, közkatonákká degradáltatának. Már pedig ki kiheti, hogy az ellenzék ismertebb tagjai önkényt lemondának a vezéri elnevezésről! Inkább maradnak vezérek a rombolni akaró, a minden haladást gátló pártban, mintsem egyszerű napszámások legyenek az alkotás, az előre törekvés pártjában.

De a fusiót legjobban akadályozza az ellenzék-sajtó. Mi lenne eme lapokból, ha nem piszkolhatnák továbbra a Deákpartot, a kormányt, ha nem izgathatának, ha nem dühönghetnek, ha oly módon kellene irniok, mint tisztességes társaságban szokás! Az ellenzék lapok elvesztének előfizetőiket, mihelyt nem közölnének botrányokat, mihelyt nem úgy irnának, a mint most irnak, mit a fusio után természetesen nem folytathatának. Azért el lehetünk készülvé, hogy a fusio eszméjének leghevesebb ellenzói a baloldali journalistikájából kerüljenek ki, mert itt már nemcsak a személyes ambíció, hanem az ön-érdek is a fusio ellen bösztli az embereket.

De mindettől eltekintve azt sem szabad feled-nünk, hogy a fusio létrejötte esetén is csak az ellenzék kisebb része fogadná el azt. A szélső baloldali a fusióval természetesen szóba sem jöhet. Mila-tics és Hodossiu szövetségeseivel a Deákpart nem fog egyezkedni soha. Marad tehát a magát mérsékoltnak nevező baloldal. Ennek tagjai részint szélső baloldali, részint deákparti program alapján választatnak meg, mert oly baloldali program, mely iránt a nép érzékkel viseltetik, mind addig nincs. Azok a képviselők, kiknek programja a szélsők eszméi felé hajlott, valószínűleg szintén nem vennék részt a fusióban. Maradnak tehát azok a képviselők, kiknek programja a Deákparthoz közeledett, de kik mégis baloldaliaknak nevezik magokat. Ezek száma — meg kell vallanunk — aránylag csekély s alig érdemli meg, hogy megnyerésükre komoly kísérletet tegyünk. Ha magok jönnek, szívesen elfogadjuk őket körünkben, de hogy a Deákpart kezdő meg az egyezkedési tárgyalásokat, azt nem hisz-szük s nem is óhajtjuk. Különben a fusio létrejötte nem egy órai alkudozás kérdése. Még ha az eszme megvalósulást nyerne is, ez csak hosszú, több hónapi tanácskozások után történhetnék s így semmi

esetre sem állítható, hogy a fusio valami nagyon égető napi kérdés lenne, mely államférfiaink agyát már ma nagyban foglalkoztatná.

A „N. Fr. Pr.“ pesti levelezőjétől érdekes tudósítást hoz, Baldácsy ellenzéki megválasztása alkalmából. A tudósítás szerint: Baldácsy gazdag budai polgár, ki nagy vagyona útján mindenkép képviselő akart lenni. Évek óta az ország legügyesebb korteseivel áll összeköttetésben; a hol csak fölépített, nagy ígéretekkel tett a községnek és választóinak, mihelyt krözüsi hirre tett szert. Az egyik budai körletben egyszer Eötvös, másszor Pauler ellen lépett fel mint balközépi. A szélsőbaloldaliak pesti congressusa alkalmával azonban hirtelen megváltozott. A gyűlés előestéjén megjelent a club-helyiségben s egy táviratban a következő programot ajánlotta a szélsőbaloldaliak számára: 1. Magyarország Csehországgal egyesítetik. Ha Lengyelországnak kedve van csatlakozhatik. 2. Ferencz József császár többi provinciáit uratlan javaknak jelenti ki és Magyar- és Csehország királya lesz. 3. Erzsébeth császárné mint nő, mai állásában meghagyatik. 4. A Hohenwart-féle alapczikk Magyarországon is érvényesek. Némelyek állítják — teszi hozzá a német lap — hogy egy ötödik pontja is volt a programnak: a bolondok házái gyorsan eltöröltetnek, hogy kő kövön ne maradjon belőlük. A szélsőbalból bosszúságában, hogy tervét nem fogadták el, kilépett; s az összeülődő hongyülésen Tisza Kálmán úr fogja hiveként üdvözölni az új „gazdag“ párttagot.

Unió és sajtószabadság.

(ZZZ.) A „M. Polgár“ ez idők szerinti vezérszelleme, Moldován Gergely, az említett lap egyik közelebbi számában nem kevesebbet akar olvasóival elhitetni, mint azt, hogy Erdélyben — még az esküdtzéki intézmény életbeléptetése mellett is — nincs sajtószabadság; mert nálunk anyagi büntető törvény gyanánt maig is az osztrák büntető törvény van hatályban, s ez egyuttal pusztá phrasisa devalválja a kormánypart s jelesen az erdélyrészi jobboldali sajtó szüntelen hangoztatott állítását, hogy Magyarország alkotmányos jogát visszanyerte, s az 1848 ban kimondott unio valósgos tény.

Imé, országos képviselőinket a pesti országgyűlésre küldjük, s így Erdély, törvényhozó hatalmát az anyaországgal egy közös parlamentben gyakorolván, a realunio legfőbb feltétele kétségbevonhatlanul teljesítve van.

Imé, a végrehajtó hatalom Királyhágón innen és tul ugyanaz; megyeink ugyanazon fe-

lelős miniszteriumhoz irnak fel, ugyanazon felelős miniszteriumtól vesznek rendeleteket.

Imé, a mi talán még ennél is nevezetesebb, mert a polgári élet viszonyaira semmi élénkebben nem hat, ugyanazon igazságszolgáltatási organicus szervezet kapcsolatában állunk; pereink a magyar kir. igazságügyminiszter ajánlatára Ő Felsége által kinevezett kir. bíróságok által láttatnak el, s a pesti magyar kir. curiához és semmitőszékhez jutnak végeldöntés végett.

Imé, ugyanazon pénzügyi, katonai, tanügyi stb. szervezet körében élünk.

Guberniumnak, erdélyi udvari cancellariának, thesaurariusnak se hire, se hamva.

A legszorosabb realunio viszonyában találjuk fel magunkat már évek óta.

S még is csak pusztá phrasis odaát az unió!

Pusztá phrasis nekik a legpregnansabb tények egész sorozata, mihelyt egy vagy más ürügy kínálkozik arra, hogy azt nagy ostentatival kizsákmányolják, a helyzetnek pártédek szerinti kipingálása, s közönségüknek folytonos tévhitben tartására.

A codificatio nagy művének befejezésére nem volt még időnk. A nagyszerű szellemi erőfeszítés, melyet az igényel, még nem hozhatta meg nekünk óhajta várt — részünkről türelemmel várt — eredményül a polgári és büntető törvénykönyvet, s a törvényhozás, illetőleg erre felhatalmazott igazságügyminiszterium intézkedései folytán e tekintetben oly törvénynyel élünk ugy a Királyhágón innen, mint tul, melyet csak házagpótlónak kell tekintenünk, s melyet szívesen felcserélendünk — mihelyt lehet — rendszeresebbel, a tudomány s adott viszonyok és korigényeknek megfelelőbbel.

Igaz, Erdélyben még mindig hatályban van az austria általános polgári törvénykönyv és büntető törvény is. De — megjegyezzendő ám — azok ideiglenesen törvény-erőre vannak emelve ép az által, hogy magától az országgyűléstől származik a felhatalmazás, melynek alapján azok hatálya a codificatio befejeztéig még biztosítva van. S e törvények eredetükre nézve is — a lényegét tekintve — nem annyira osztrák törvények, mint inkább kisebb nagyobb gonddal organicus egészébe összealkotott kivonatai, szemelvényei az európai legnevezetesebb törvényeknek; forrásai azoknak mindazon nevezetes jogelvek és jogintézmények, melyek a legcivilisáltabb nemzeteknél alkalmazásban vannak, s a melyeket — ha a világtól hátrama-

„KELET“ TÁRCZÁJA.

A sürgöny.

Német beszély.

Irta: Hermann B.

(Vége.)

De némi kis reményt költött benne az által, hogy semmit, éppen semmit nem akart tudni a szép hölgy itteni megjelenéséről.

— Talán — gondola Seefeld — itt van elrejtve a tolvaj s most száll kocsiba, hogy miként én, a P ba robogó vonatot használja. Hiu remény! A báró volt az egyedüli, ki itt felült.

Most mindegy volt neki bár melyik kocsiba üljön. Azon néhány utas, kiknek társává szegődött, mindnyájan az igazak álmát aludták.

Mennyire irigylő szegény bárónk e boldog alvók sorsát! Mily szívesen elfogadott volna egy párt azon álmához csukorkákból, melyeket szép utitársa nyújtott volt neki a m . . . i indóháznál! Sokáig virasztott így, míg végre könnyű álmom jött szeméire. De ez uttal borzasztó képek zavarták szegény agyát.

A sürgöny rablás minden közelebbi s távolabbi következményei, mint kísértetek vonultak el lelki szemei előtt. Mindenek felött a miniszter ő n. méltóságával leendő első találkozója volt az, mi mindég előtérbe lépett e borzasztó álmok tömkelegéből.

Néha ugy tetszett hősünknek — a mint ez gyakran megtörténik — mintha az egész csak egy

álom volna Ekkor felébredt, hirtelen zsebéhez kapott a végzetes sürgöny után, de biz az ott nem volt. A szép álom szétfoszott s ő szomorú valóság-ra, a borzasztó bizonyosságra ébredt!

Reggel lett, de nem tude szép reggel; az eső zuhogva omlott alá. Ezért az ablakokat zárva kelle tartani.

E körülmény még fokozta a báró rossz kedvét, mivel a kocsi zárt levegője csaknem kiállhatlanná vált. S a helyzet kellemetlensége még fokozódott egy éppen most ébredező csecsemő jelenléte által.

Mind e mellett, a külbömben elkényeztetett bárónak el kelle ismerni, hogy ez alkalmatlanságok semmivé törlődnek, a P . . . ba érkezés borzasztó perczéi mellett. Óhajtotta bár P . . . a föld másik végén feküdné. De csak közelebb, közelebb jött a retgett percz. Már feltűnedezték az utasok látkörén a P . . t környező hegységek, és daezára a mindent elfátyalozó esőnek, látni lehetett néhány, a városon kívül eső nyári lakot. A tornyok s a külvárosi gyárak kéményei láthatókká lettek. Közeledtek az indóházhoz, egy hosszú fűtő és a vonat lassabban kezdett mozogni. Most bérobogott a vasuti csarnokba!

Ekkor kinyílt a kocsi ajtaja s friss lég tolt be. Ideje volt.

Seefeld valóban szánalomra méltó állapotban volt, testileg, lelkileg. Feje szédült, melle elszorult s lábai mintha ónból volnának. Nem tudta miként jutott ki a kocsiból, a folyosón állott.

Hah! valaki már nevén is szólta. Hideg borzongás futá át tagjait. Ekkor a tömegben át valaki felé siet, s oh rémület . . . irodafőnöke Sirmer udvari tanácsos áll előtte!

De imé, mily öröm ragyogó arczczal, mily szívesen köszönti őt! Oh, mily kegyetlen kigunyolása a bajsorsnak! De még sem! Hisz lehetetlen, hogy tudjon már a tanácsos valamit a dologról!

— Isten hozta! — kiálta ez — isten hozta őnt báró Seefeld! Hála isten, hogy táviratunk még utközben elérte őnt!

— Minő távirat tanácsos ur?

— Nős hát azon távirat, mely őnt ide visszahívja.

Engem visszahív.

— Igen, igen visszahívja. Hisz a f . . . i vasuti főnök azonnal, hogy oda megérkezett ön, hangosan kiálta nevét, s miután megjelent, nem nyújtá-e önnek át a táviratot.

— Ön tréfál tanácsos ur, és tudja is már tán az egész szomorú történetet. De hova gondolok, hisz az teljes lehetetlen.

— Hogyan én ne tudnám a szomorú történetet, mikor magam vagyok az egésznek oka?

— Hogyan, ön volt annak oka? Ön tehát tud ama gyalázatos nőről?

Nőről? Miféle nőről beszél ön tisztelt báró? Nős hát azon székéről, ki a sürgönyt elrablá tőlem.

— Elrabolták a sürgönyt? ha, ha, ha, hisz ez pompás, páratlan dolog! Most válik még az eset valódi neveltségessé.

— Még neveltségesebbé? Adná isten, hogy az egész ne volna más mint neveltség!

— Mondhatom édes báró, hogy ő méltósága csak is ily oldalról tekint a dolgot; de igaz is, hogy ilyesmi soha sem történt velem életemben.

— Szavai kedves tanácsos ur már érthetlenebbek nem lehetnének előttem, azért kérem világosítson fel a dolog mibenlétéről.

— Ezer örömmel. De mivel az ön esete előttem több érdeklél bir, s fontosabbnak tetszik, szeretném mindenen előtt tudni, mily összeköttetése van a szép szöke hölgynek a sürgöny elrablásával.

A báró nem kerülhette el, hogy a borzasztó esetét ne előbb beszélje el a tanácsosnak.

Az elbeszélés folyama alatt, a tanácsos vidámsága perczről perczre fokozódott. De daczára, hogy a báró többször félbeszakítá elbeszélését, kérve a tanácsost, hogy bár néhány szóval adna felvilágosítást, imént elejtett megjegyzéséről, ez kérlelhetlen volt, míg az egész történetet ki nem hallgatá.

Ekkor pedig oly hangosan, hogy a körülálló is hallhatták, mondá:

Isteni, isteni! A diplomatiában még soha elő nem fordult esemény! Ő nagyméltósága hangosan fog nevetni — a mi pedig nem szokása — mikor meghallja a történetet.

S az itteni udvar — folytatá halkabban — s ez a legjobb az egészben — azt fogja gondolni, hogy készakarva szedtük reá őket. De jól esik nekik, az okosdi uraknak; hadd egye őket a méreg, mikor a hamis sürgönyt kezökbe kapják. És az eddig meg is történt. Ha, ha, ha, tudja-e ön kedves báró, mit tartalmaz amaz ál sürgöny?

— Melyik alsürgöny kedves tanácsos ur? Kérem ne hagyjon ön tovább is bizonytalan-ságban, mert majd megöl a kíváncsiság.

— Na ez államtitok ugyan, hanem önnek mégis elmondhatom: titkos tanácsossá való kinevezetésem felterjesztését tartalmazza a miniszter ő n. méltóságától, mivel a jó öreg születésnapomra lepett meg. Nagy örömmelben a két sürgönyt felcseréltem, s a fontos, B . . . be viendő irat helyett — melyet ez uttal valóban kézbesíték önnek — az én előléptetésemről szölvő adtam át.

radni nem akarunk — magunknak is tekintetbe kellend vennünk: hibájuk csak az, hogy sok tekintetben talán igen elméletiek, viszonyainkhoz nem egészen alkalmazhatók s merem állítani, hogy — bár az abszolutizmus legdühösebb napjaiban alkottattak — különben éppen humanisticus irányúak, s nincs miért azokat valami rettenetes dracoi törvények gyanánt állítani a közönség elibe; mert hiszen rettenetek csak azon kor emberei s titkos rendeletei valának, melyből azok származnak.

Ugy van, azok a Királyhágón tul nincsenek hatályban? De mi lón azok helyébe téve? Az 1861-ki országbírói értekezlet szabályai, melyek által az osztrák polgári törvény egy nagy része szintén el van fogadva, s mely szabályoknak anyagi törvényül lett alkalmazása — tessék csak megkérdeni egy királyhágóntuli elfogulatlan bírót vagy ügyvédet — elannyira nem tartozik a legszerencsésebb kísérletek közé, hogy ott bizony gyakran hangzik fel a panaszkodó szózat: bár inkább hagytuk volna a codificatio befejeztéig hatályban azt az „osztrák törvénykönyvet!“ Anyagi büntető törvényül mi szolgál a Királyhágón tul? Tán valami jelenlegi viszonyainknak egészen megfelelő, felelőmulhatlan, organicus törvény? Nem biz' a! hanem valami olyan házagpótló, a mi az e tekintetbeni helyzetet szintén nem teszi a miénktől előnyösen különbözövé.

Igy áll a dolog, ez a helyzet valódi képe; ne mázsoljuk be azt a Carolina Nemesis korából vett vastag színekkel; hiszen a publicistica kötelessége nem az, hogy tévedésbe ejtse s folytonosan igazassa, hanem, hogy az igazságnak megfelelőleg felvilágosítsa és megnyugtassa a közönséget.

De legyenek az említett törvények bárminők, már most azt kérjük: mi köze azokhoz az esküdtszéknek?

Hiszen az esküdtszék bárminő anyagi törvény ellenében védpaizsa lehet a sajtószabadságnak.

Az esküdtszék elibe csak a ténykérdés tartozik; az esküdtek nem a hatályban levő törvények paragraphusai, hanem csak igaz, lelkiismeretes meggyőződésük szerint határoznak; csak igennel vagy nemmel felelnek az eléjükbe tűzött kérdésekre: meg vannak-e győződve, hogy a vád tárgyat képező cikket vádlott írta, s hogy abban a vád szerinti büntetésreméltó cselekvény u. m. becsületsértés, rágalom, lázítás stb. foglaltatik? csak ha az esküdtszék az „igenel“ kimondta a „bűnösség“-et, csak akkor alkalmazza a bíróság a büntetőtörvény megfelelő cikkelyét; de ha az esküdtek „nem“-mel szavaznak, ezzel a vádlott fel van mentve a vád alól, s ott bizony lehet akárminő büntető törvénykönyv, az esküdtek felmentő szavazata végleg elzárta a további eljárás útját.

Bárminő anyagi büntetőtörvény mellett is tehát az esküdtszék teljes biztosítéka a sajtószabadságnak, s kár ezen nevezetes intézmény jelentősége iránt a közönség felfogását félrevezetni.

A journalisták, ki ez teszi, nemcsak a közönségnek tesz ezzel rossz szolgálatot, hanem egyuttal — maga alatt fűrésze a fűzfát.

Bukuresti szemle.

A múlt héten gombaként termettek a Romanulban a zsidók és internationalisták elleni bécsi eret-

Hanem nem fog egyiknek is kárt okozni-e 24 órai késedelem. De kedves báró a legközelebbi vonattal újból ol kell utaznia, és az fél óra múlva indul.

Csak kérem vigyázzon ön ez uttal jobban a sürgönyre, s ne hagyja magát valamely Circe által ismét békéltetni.

A báró könnyebben lélekelt — mázsányi teher gördült le szívére.

— Erről biztos lehet tisztelt barátom. Legelőbb pedig fogadja őszinte szerencse kíváncsát újabb előléptetéséért, belső titkos tanácsos ur!..

De istenem! mit fog ő nagyméltósága a sürgöny rablásához szólni? Az én vétkem ugyanaz marad, bár mit tartalmazott is azon irat.

— Azt bizza csak reám kedves báró! Én átvettém öntől a kérdéses sürgönyt s hogy ugyanazon-ságáról meggyőződjem, itt az indóház udvarán azonnal fel is bontottam, de a nagy tolongásban kiejtém kezemből, s ez által annyira elpiszkolódott, hogy kénytelenek leszünk újat kiállítani helyette.

— E szerint nem is fogja megtudni ő méltósága a rablást?

— Ez uttal nem.

— Ez uttal, de hát később?

— Majd később, egy pár hét múlva; mikor ön már tanácsos leand, mire őt ő mltsa... de pszt... többet nem mondok. Isten önnel kedves báró! Még éppen csak annyi ideje van, hogy pakját áttéttesse az érkező vonatról az indulandóra.

Isten önnel s ne feledje a f... i állomáson telegrammját átvinni, melyet tegnap nem kézbesítettek önnel, mert, mint mondá, koasi ablaka minden kutatása daczára sem nyílt meg.

deti tudósítások Camélú valóban remekelt, mert úgy piszkolni a moldvai zsidókat senki sem tudja mint ő. Az internationalisták törekvéseit ismertetvén, mulán elbeszéli, hogy Románia minden városában el vannak terjedve egy önk előtt is nem érdektelen titkot leplez le. Azt állítja, miszerint Erdélyháza-részen „egy titkos társaság létezik, melynek feladata a románoktól a földbirtokot lassanként bevásárolgatni és ez által őket földönfutókká tenni“. Hogy kikből áll ez a titkos társaság, ezt most elhallgatja, de talán valamikor kedve cseperedend a tagokat is megnevezni. Mondanom sem kell, hogy Camilunak ismernie kell e veszedelmes emberek társaságát, mert Camilu Papin Pap Sándor ur Erdély szülöttje s abban a kellemes helyzetben van, hogy minden nap képes egyegy gyulafehérvári és egyegy bécsi levelet penderíteni a Podu mogosoen a Románul bírójában. Egyike Erdély függetlensége Sancho-jának, kikre most nem jó idők járnak, A mint láthatjuk az erdélyi románok kult nagyon megapadta Bretiano- Rosetti-Popiano kultus. L é g b e s z á l t a Passagiurmanból 48 óta nemzetünk, hazánk ellen folyvást suttozott rágalom füstje s így Camilu ur is egyike azoknak, a ki Mariusként romokon kesereg s ott siratgatja az erdélyi vladikák szivtelenségét, a kik nem hallgatnak a Szajna és Dimbovica partjaiban bujdosó honakotó nagy hazafiakra, kikre most nagyon szomorú idők járnak, mert a reakció nem veszi őket szolgálatjába. S most miután a bécsi-erdélyi Románulféle tudósítások forrását kimutattam, remélem, nem fognak önk azoknak többé olyan nagy fontosságot tulajdonítani.

Ugyancsak a Romanul szünetlen kesereg Baleanu szerkesztőnek bezáratása miatt. Érdekes tudni a bezáratásnak részleteit. Az „Alliance Latino-Slave“ az olasz királyról és német császárról megemlékezve olyan kitételeket engedett meg magának, melyek miatt a konzulok kénytelenek voltak felszólalni a külügyérnél. Baleanu bojár girant e miatt nagy veszélyben forgott s három hű barátja rárontott Pecher szerkesztőre s ötven napoleonorért rávették, hogy az incriminált cikket vallja magának. Az auri sacra fames győzött és Pecher sur honneur kijelentette, hogy ő a szerző. Másnap azonban midő az államügyész kérdőre vonta, midőn megtudta, hogy Baleanu minden bojárása daczára be van fogva és ő 50 napoleonorért nem mentheti meg; ekkor újból sur honneur kijelentette, hogy nem ő írta az incriminált cikketeket. Van most már zsvaj a vörösek között a konzulok ellen és a miniszterium ellen, hogy a hazafit miként maltraitolják az idegenek miatt. Most tehát Viktor Emanuel is ép oly idegen lett minden latin fiával együtt mint Vilmos ő felsége az ő germanaival. Ilyen erős kötelék az a paulatinizmus. Lesz tehát nem sokára egy érdekes sajtópörünk, melyre a R. előre felidvíja a törvénytudósok figyelmét. Ha sikerülni fog a vöröseknek Baleanut tisztára mosni, ez leand az itteni szabadsajtónak utolsó örömjongása.

A R. mai vezércikke e tárgyra visszatérve ezeket mondja: „Ma kilenczedik napja, hogy Baleanu Grigor börtönbe vetették, azon ürügy alatt, hogy az olaszkirályt és Germaniát s a hatatlan császárrát rágalmazta volna. A konzulok által hozott és szolgálatjukra helyezett kormány nem birta ezt az elégtételt, az olasz konzulnak ezen szeszélyét megtagadni s rögtön üldözni kezdé a román sajtót, mely a minket sértető és büntetlenül gunyoló idegenek ellen tiltakozott. Bár a nemzeti méltóság iránti tekintet, ha nem az igazság birta volna arra ötet, hogy ezt az idegen szeszélyt, félretették volna. A román kormány és nemzetet mily sokáig sértette az olasz sajtó? Ki kért azért elégtételt? Hol van itt bárcsak diplomaiiai viszonsóság, a mi nélkül nincs egyenlőség, csak szolgaság?...“

E rövid kivonatból is láthatja ön, hogy a vörösek nagyon neheztelnek saját testvérükre az olaszokra, hogy miért nem diésérték meg őket a zsidók üldözéséért. Na de megiette az olaszok helyett a „prágai „Politik“, volt is ezért hozsánna; nincs a földön olyan nemzet, mint a cseh nemzet, már t. i. a vörösek előtt. Azt hiszem, hogy önk ezt a dícsőséget sem a csehektől, sem a vörösektől nem irigyelik.

Kisoláhszágából rossz szelek fujdogálnak. A vöröseknek sikerült megzavarni a krajowai atyafiak fejét. Nem akarják letenni illetőleg beadni a fegyvereket. „Szóljatok jobbat, és mi azonnal beadjuk a roszszakat.“ A Monitor hallgat az ott történtek felől, a Romanul pedig ujong örömben és magasztalja a krajowaiak magoktartását. Floresku elbánik velük, ezt bizton irhatom, de ha vér folyik, azért a vörösek adnak számot.

A kegyeletnek egy szép tényét sietek följegyezni. A román sajtó pártkülönség nélkül nyitotta meg hasábjait egy Heliádnak emelendő emlékszobor létrehozására. Az aláírások eddigelő szerényen gyűlnek, de a pártkülönség nélküli részvétel mégis létrehozandja.

A szobrot az akademia udvarára, mások a színház terére akarják állítani. Akár bová állítsák, ő mindenütt megérdemli. A román nemzetért többet tett mint akárki s erősen vallotta a magyar és román nemzet közötti egyetértés szükségességét. Azon fajta román politikuskokhoz tartozott, a kik közül egy-egy ma is okosan hozzá szolt a tárgyhoz. Így tesz ma valaki a „Pressaban is, midőn ezeket mondja:

„Volt idő s még közelebbi napokban is vitaták, miszerint Ausztria-Magyarország a Duna torkolatig akar terjeszkedni és a Dunamelléki tőrkőföldet is Szerbiával együtt meg akarja hódítani. Mi soha sem adtunk hitelt az ilyes rémhíreknek. Ausztria és Magyarország, a mint ezt néhány magyarlap közelebb is mondá, defensiv állásban vannak s elég dolguk van oda haza is, nom hogy még tul a határon is bajoskodjanak. Innen van, hogy néhány bécsi lap is kitűnő szerénységgel ír a „Kelet“ felől s közöttük a „Presse.“ Annál helytelenebbül támadja meg a román Pressa a francia reformatusok zsinatát azért, hogy a párisi Rabbihoz részvél feliratot szavazott meg a Romániában történt zsidó üldözések alkalmából. Azt a vezércikket csakugyan nem nevezhetni szerénynek éppen román tollból, a francziák irányában. Hanem láthatja ön, hogy itt mindenkit úgy tekintenek, mint a román nemzet halálos ellenségét, mihelyt szemükbe mondja, hogy a zsidókkal embertelenül bánnak. Lám még a francia nemzetnek is meg kellett ezt érnie, mióta — mint a Pressa gunyosan mondja — republikánusok lettek és a román autonomiát veszélyeztető jegyzékeket irogatnak alá. Szépen terjed a paulatinizmus eszméje, ha olasz-szal, franciával veszekedünk. Még csak a spanyolok és portugallok vannak hátra; vesszünk össze ezekkel is, aztán készen lesz az „Alliance latine.“ Rosetti szelleme örködj hivedei felett a Szajua partjáról!!!

BELFÖLD.

M.-Vásárhely, aug. 4. 1872.

A „Magyar Polgár“ augusztus 2-iki számában „egy képviselő“ feljajdul a m.-vásárhelyi képviselőtestület azon határozata ellen, melylyel a törvénytc-lenül eljáró összeíró bizottsági tagoktól mandatumokat visszavette s azt állítja, hogy a képviselőtestület ezen határozatával a minister hatáskörébe vágott.

Örvendünk az „egy képviselő“ ur ezen nyilatkozatának, melylyel legalább azt beismerte, hogy a középponti bizottmány tagjaitól, ha törvénytelenül járnak el, — valakinek jogában áll, — ha mindjárt a miniszternek is — a mandatumot visszavenni.

De mi azon nézetben vagyunk, hogy a miniszternek nem áll jogában egy képviselőtestület mandátusait mandatumaitól megfosztani. A minister hivatva van a középponti választmányok eljárását megbírálalni s ha törvényellenesen jártak el, munkálataikat megsemmisíteni s rendeleteket adni az újabb eljárás szabatosítására.

A képviselőtestület nem bírálhatja a középponti választmány eljárását, mert erre határozott törvény által a minister van hivatva, de midőn a minister mint arra hivatott forum megvizsgáltatta s elítélte a középponti választmány vagy annak egyes tagjai eljárását, itt a képviselőtestület hatásköre kezdődik, s ennek áll jogában saját mandaturusai felett határozni, hogy érdemesek-e továbbra is a bennök helyezett bizalomra, melylyel visszaéltek. Itt a képviselőtestület határozott s felmentette megbizottjait a további működéstől.

Es tette ezt teljes joggal, mert midőn egy országgyűlési vagy városi és megyei képviselő választatik; ezen választás bizonyos időtartamra történik s minden utasítás nélkül lelkiismeretük szerinti eljárásra hivatnak el, sőt törvény tiltja mandaturaiik visszavételét a megszabott időtartam alatt. De hol van törvény, mely — törvénybe iktatott szabatos utasítás szerinti működésre — nem is megszabott időre kiküldött másnemű megbizottaktól mandaturaiik visszavételét tiltaná. Mi nem ismerünk ilyet, ha van, idézze az „egy képviselő“ ur. Ha a törvényhozás a középponti választmány mandaturát visszavonhatatlannak tartotta volna, ezt törvénybe iktatva volna.

Mi meg is vagyunk győződve, hogy a minister — sőt fellebbezés esetén maga az országgyűlés is megerősíteni fogja képviselőitnek meglámadott határozatát.

Egyébiránt a kisebbségi párt legjogtudósabb tagjának — magának Lázár Ádám urnak is igen jól kellett tudnia, hogy a képviselőtestület hivatva van aó összeíró küldöttségek törvényellenes eljárása által okozott késedelem fölött tárgyalásba bocsátkozni — mert ő volt az első, ki még a ministeri megsemmisítő leirat kelte előtt egy képviselői ülésben interpellálta a polgármestert az ügy állása iránt. — A képviselőtestület megnyugodott a polgármester válaszában, de tegyük fel, hogy nem nyugodott volna meg s az interpelláció és felelet tárgyalásába bocsátkozott volna? Nem Lázár Ádám ur maga hozta-e azon ügyet a képviselőtestület elé, melyről most párthivei állítják, hogy nem oda tartozó.

Nem lehet a közéletben a „ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhes“ elvet ily könnyű szerrel alkalmazni s ha ezt Lázár Ádám ur meg is engedé magának, mi, a kik még tartunk egy kicsit a következetességre — őt nem követhetjük.

A jövő egyébiránt mindent bizonyozit!

Több képviselő.

M.-Vásárhely, aug. 5. 1872.

Közelebből a Magyar Polgár újdondása egész könnyedén széleak eresztette, hogy a m.-vásár-

helyi szinidény vagy öt-hat ezer deficittel fog jární a kolozsvári színház rovására!?

Mivel ezen ügyet figyelemmel kísértük és kíséjük — azt tartom, hogy közérdekű szolgálatot tesz, midőn ezen ügyben a közönséget felvilágosítom.

A kolozsvári színház intendansa b. Huszár Sándor ur, eléggé nem méltányolhatólag, gondoskodni kívánt arról, hogy Kolozsvárt állandó, kiképzett, s a magasabb műigényeknek is megfelelő színtársulatot alkothasson egybe, s azt folytonosan együtt tartva kifejlődésre, tökéletesbülésre segíthesse. Ezen czél elérhetése végett szükség volt a társulatot, mely mintegy 60 tagból áll, a nyári időnyre egyik magyar városba helyezni el — s igen helyesen M.-Vásárhelyt nézte olyannak, mely a kívánt eredményeket juttathatja, mint a mely város mivel közönsége már szinte egy század óta melegen pártolta s pártolja jelenben is a színezetet.

A nemes báró fáradságot nem kímélve itten gróf Teleki Sámuel urtól a piaczon — és így éppen a város közepén fekvő telkének kertjében nyervén igen alkalmas helyet egy építető társulattal mart. havában szerződött, egy nyári fedett színkör építésére, mely a czélnek megfelelőleg rövid időn fel is építetett — s május 10-ike tájatt abban már színelőadásokat is rendezhetett.

A kolozsvári nemzeti színház diszletei nem levén ide átszállíthatók, természetesen egészen új diszletekről — felszelsről — s így beruházásokról is kellett gondoskodnia.

A 60 tagból álló színi- és zeneszemélyzet, ugy a ruhatár átköltöztetése, a mellet hogy nagy költséget igényelt — míg elhelyezkedhettek, időt is vett el s így az előadásokat csak május 10-én kezdhették meg — ez idő óta ezen több jeles taggal dicsekedhető társulatot a közönség folytonos pártfogással szerencséseltette.

A napi bevételek várakozáson fejűli szép összeget tesznek, s ha a szinidény végeztével nem is lenne teljesen minden kiadás fedezve, legkevésbbé lehetne azt mégis deficitnek nevezni, mert a beszerzett s itten kiállított sok és igen szép diszlet egy pár ezer forint beruházási értéket képvisel s jövőendőben már ily kiadások nem fogják a pénztárt terhelni.

Meg kell említenem, hogy a diszletek az itten megfordult s a hazai színházakat ismerő számos műértő tetszését annyira megnyerték, miszerint nem egy ahozértől hallók azon kielégítő nyilatkozatot, hogy különb diszletekkel hazai színházaink alig dicsekedhetnek, ezen kívül ezen ezer nézőnél többet befogadható színkör színpadja még súlyosztó gápettel is elvan látva.

Ezen színkör nem egy évre készült — tíz évre van a szerződés megkötve s mivel a diszletek s beruházások állandólag itt maradnak, nem egyedül csak az ezen évi bevételeket terhelik az azokra tett kiadások.

Ennyit ez uttal ezen ügynek anyagi oldaláról elmondani szükségesnek tarték, de sokkal fontosabb a művészet tekintetébeni haszon, mert csakis ezen uton lehet elérni azt, hogy Kolozsvár egy állandó társulatot nyerjen, s kikerülni azt, hogy ne legyen kénytelen minden őszön egy új társulat nehéz egybealkotásával vesződni, s azt tavasszal ismét szétbocsátani, csak ezen okból is, kik eléggé megfontolják ez ügyet, nem méltányolhatják eléggé a báró intendans ur fíradhatatlan igyekezetét, mely szerint sikerült egy állandó jó társulatot tartani fenn Kolozsvár és Marosvásárhely számára.

Jelenben egyebeket elhallgatva — Kolozsvár csak örvendhet az erőlyes báró intendans ur ezen fíradhatatlan működésének s ugyszólvá vívmányának s miután a társulatnak nem egy évi, hanem állandó fíntartására van számítva, a m.-vásárhelyi mostani szinidény és intézkedés — a közügynek nem tesz jó szolgálatot az, a ki már előre számítgatja a deficitet, a melyet nem tud és előre meg sem határozhat, ezért ez uttal időelőtti csakis anyagi oldalát tekinteni ezen ügyes kiszámítással több időre néző intézkedésnek.

Csak előre az elkezdett uton, s a jó siker nem fog elmaradni, s a m.-vásárhelyi szinidény minden tekintetben a kolozsvári színház és közönség előnyére fog szolgálni.

H.

Színházi felhívás.

A szinidény közeledvén, alólrít igazgatóválasztmány tisztelettel hívja fel a n. é. közönséget részvételre és pártolásra s egyszersmind tudatja, minő feltételek mellett lehet a jövő szinidényre az itteni nemzeti színházban páholyokat és más helyeket bérelni.

Eddig volt october havában egy előleges bérlet 18 — 20 bérleti előadással és 6 bérszűnettel; volt továbbá egy hat havi rendes kötelező bérlet 126 bérleti előadással és kb. 46 bérszűnettel.

A változott körülményekhez képest az eddig szokásban volt jutalomjátékok a művészet, az intézet tekintélye és a műpártoló közönség érdekében eltöröltetvén, a választmány szükségesnek látta a bérszűnetek eddigi tulságos számát a lehető legkisebbre leszállítani s ezek helyett a bérleti előadásokat szaporítani.

Következéleg jövőre a rendes kötelező téli szinidény 1872, october 1-én napján és 1873 april

évig tart. E hét hónap lefolyása alatt lesz százkilencenkét (192) bérleti és 10 — 12 bérszűnet vagy is endkivüli előadás.

Az említett hét hónapos rendes bérletfolyamra a következő árak mellett lehet bérletelni:

egy középpáholy 192 előadásra	550 frt.
(egy előadás 2 fr. 80 krba kerül)	
egy alsó páholy	500 frt.
(egy előadás 2 frt 60 krba kerül)	
egy felső páholy	350 frt.
(egy előadás 1 frt. 80 krba kerül)	

egy emeleti erkélyszék 24 előadásra 20 fr. —
egy földszinti 1-ső rendű zártzék 13 fr. —
egy „ 2-sod rendű zártzék 11 fr. —
egy „ 3-ad rendű zártzék 9 fr. —
Az elősorolt páholy bérletárak, havi részletekben minden hó elsején előre befizetendő, ugyszintén az erkély- és zártzék bérletdíjak és minden 24-es bérlet leteltével a következő 24-es bérletre előre befizetendő.

A jelzett bérszűnetek vagyis rendkívüli előadások alkalmával általában a napiárak a következőkben állapítottak meg:

Középpáholy	5 frt — kr.
alsópáholy	4 frt —
felsőpáholy	3 frt —
emeleti erkélyszék	1 frt 50 kr.
földszinti I. rendű zártzék	80 kr
„ II. „	70 kr.
„ III. „	60 kr.
„ állóhely	40 kr.
Karzat	20 kr.

Tisztelettel kéretnek a páholyokat bérleni kívánók, sziveskedjenek magokat a színháznál 1. szám alatt levő választmányi titkári irodában d. e. 10—12 óráig folyó évi sept. 20-áig bezárólag előjegyeztetni; ugyszintén a t. cz. páholytulajdonosok is sziveskedjenek páholyaik iránt ugyanezen napig rendelkezni.

Az erdélyi országos színházi választmány Kolozsvárt aug. 4-én tartott üléséből.

Sándor József,
választm. titkár.

A „KELET“ magán-távirata.

Feladatott Pesten aug. 8. 9 ó. 40 p. d. e.
érkezett 8. 11 ó. 10 p. d. e.

Királyunk Olmützből Bécsbe ment.

Lónyai miniszterelnök Angliából Budára visszaérkezett.

A horváth regnicolaris bizottmány többsége a bán méltóság eltolrleése ellen mutatkozott.

Horváthország több helyén oholera esetek fordultak elő.

Az orosz czár a világ-kiállítás végén biznyosan Bécsbe jó.

Német valamint franozia előkelő lapok egyhangu megnyugvással fogadják a három császár berlini találkozásának híret.

A spanyol király jelenleg Sansebastiánban van, hol számos elfogatás történt, mert a király ellen új merénylet tervezetett.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, auguszt. 8.

— **Király ő felsége** augusztus 4-én este 10 1/2 órakor Olmützből érkezett és a helytartó, parancsnok, tábornok és a várparancsnok által fogadtatott. A király szállása előtt egy diszszázad fegyveres polgárőrség volt föllállítva. Az érkező királyt nagy néptömeg lelkesedéssel fogadta.

— **Lónyai Menyhért gróf miniszterelnök** Angliából, mint a „P. N.“ hallja már elutazott és 4—5 nap múlva Buára érkeznek.

— **Kerkapoly Fiumében.** Fiuméből írják a „P. N.“ nak: Kerkapoly miniszter ur 3 este 7 1/2 órakor érkezett Fiuméba, Molmari tábornagy kíséretében, Eolos gőzcsón, mely Portereig ment elője, a hova Carlopagóból a kir. tengerész hatóság kis gőzöse Mantélus hozá. A miniszter fogadtatására számos nép gyűlt volt össze az Adamich molon, hol a miniszter ur elhagyta a hajót és a kormányzó gr. Zichy József kocsiába szállott, hogy a kormányzósági palotába menjen. Este 9 óra után zene szólalt meg a palota előtt, a védgátról pedig electricus fény világította meg a várost és különösen az Erzsébeth sétányt. Ma 4-én 9 és 1/2 órakor reggel a miniszter ur meglátogatta a tengerészeti hatóságot és a tengerészeti iskola helyiségeit; az intézet növendékei már jul. 31-én oszlottak szét. 11 órakor fogadtatás a kormányzósági palotában. Holnap 5-én reggel látogatás a dohány-gyárban, délután elutazás.

— **Vilmos császár**, mint egy távirat jelenti, tegnap este Gasteinba érkezett, hol az osztrák miniszterelnök: Auersperg herczeg, továbbá Moltke, Manteuffel és Zastrow porosz tábornokok fogadták.

— **Miniszterek utja.** Kerkapoly miniszter e hó 4-én a tenger felől érkezett Fiuméba s gr. Zichy kormányzó fogadta, csolnakokkal menvén a hajó elé. Vasárnap történt meg az összes hatóságok bemutatása, a kivilágítás és fáklyásmenet. — Tisza miniszter pedig szombaton a magyar államvasutak északi vonala megtekintésére utazott el. — Ez utra vonatkozólag Homonnáról egy táviratot kaptunk, mely tudatja, hogy Bittó igazságügyi miniszterrel érkezett oda külön vonaton. Az igazságügyi miniszter megtekintvén a törvényszék helyiségeit, azokat sötétnek és szűknek találta, de az ügykezelés fölött megelégedését nyilvánította. Azután tovább utazott Terebesre, hol gr. Andrássy nyaral. Tisza pedig a zólyom-ruttkai vonal megtekintésére indult.]

— **Zichy Antal**, mint halljuk, nem fogadta el kineveztetését a törvénykészítő bizottságha.

— A „Nemes“ kert tegnap újra a helybeli „Hilária“ tagjainak vidám dalaitól viszhangozott. Ez estélyen az egylet pártoló tagjai igen szép számmal vettek részt s valódi benső örömmel hallgatták a csendes éjben a dalfiaknak majd erőteljes, majd élfélt szellőként lágyan elhaló dallamait. A gondos műsor a buzgó dalárok ajkán minden tekintetben művészi kivitelre talált; többen az előadott darabok közül, különösen pedig Schubert gyönyörű éji dalát zajosan megújráta a fellekesült közönség. Az arcok derűjét s a pompásan sikerült estély hangulatát egyetlen felhő sem zavará meg, s így nagyon természetesen találjuk, hogy az ének végével mintegy varázslásra táncsorokká alakult a közönség azon része, melynek ereiben ifju vér pezsgett, kik aztán az első kakas szög fokozódott kedvvel vigan lejtettek.

— A városi önkéntes tűzoltó egyeslet néhány tagját az új egyenruhájában tegnap volt alkalmunk látni. Nyári öltözküket muszka-vászon nadrág, szintoly kelméjű zubbony képezi. Csákójukat piros csik övedzi. Téli ruházatok a 48-ki honvéd attilával egyszínű kelméből szabotik, seregély színű nadrág király vörös poszomantal. Nyáitalán csin és egyszerűség jellemzi öltözküket, mely derék tűzoltóinknak valóban festői díszet kölcsönöz. Ugy halljuk, az egész tűzoltó testület egyenruházata 3—4 hét alatt teljesen elkészül. Megemlítjük egyuttal, hogy az első gyakorlat tegnap esti 6 órakor tartatott meg még pedig oly fényes sikerrel, hogy ebből következtetve, rövid idő alatt teljes kifejlesztést várhatjuk az oly fontos tűzoltói intézménynek. A tagok jelszava legyen: szorgalom és kitartás.

— **Városunk** a szervezés kérdésében újra izgalmas napoknak néz elébe. A tegnap tartott képviselői gyűlés viharos lefolyása legalább erről tesz tanuságot. A kevés s némelyek részéről a kellő határokon tulesapongó vita tárgyat a belügyministeri leirat képezte. Az egyik párt a ruthen képviselők módjára egyszerű fejbolitással „en bloc“ el akarta fogadni a minister által tett, vagy jobban mondva csak az ő firmája alatt készült módosításokat s ezeknek beillesztését a szervezeti munkálatba egy kiküldendő hatagú bizottság által akarta eszközölni. A másik párt, a dolog természetes s észszerrendje szerint, a módosításokat, véleményes jelentés végett, a központi u. n. negyvenes bizottsághoz akarta utasítani. Erre kitört a vihar a kisebbség részéről és zúgott szörnyű módon, míg végre szavazásra került a kérdés. És noha mind a kétszeri, t. i. a névszerinti szavazásnál is a többség az utóbbi vélemény mellett nyilatkozott, a szavazók följegyzésénél történt tévedés miatt, eredmény nélkül oszlott szét a gyűlés. A legközelebbinek első actusa lesz a harmadszori szavazás. Valóban ideje volna már, hogy városunk közjára érdekében a kicsinyes torzalkodások és egységek részéről a sértett hiúság kitörései lecsillapuljanak.

— **Egy derék kálvinista pap.** Salamon Ferencz „Vitéz Tisza László ur“ ról írott cikkében úgy jellemezte testvérét, hogy: mint kálvinista pap egy kissé baloldali. „Közudamasu dolog, hogy tiszteletes Kovács Áron uram, a marosvásárhelyi ref. szent eklézsia egyik lelki atyja, szintén e kategóriába tartozik. E tiszteletes urról írják nekünk a nevezett városból, hogy ő és több társa bűnvádi vizsgálat alatt állanak azon czimen, hogy az ott jul. 30-án történt nagy égés alkalmával bujtogatták elvtársaikat, hogy a központi bizottmányba épen az nap beválasztott jobboldali tagok égő házait ne oltás, „hadd oltsa el u főispán s a többi jobbpárti.“ Tudósítónk ígérget bírjuk, hogy annak idején értesít a bűnvizsgálat eredményéről s most épen csak jelezni kívántuk az idők e tanuját.

— **Milán fejedelem** nagykörusitási ünnepélyén Pest városba képviseltetni fogja magát. Királyi Pál és Havas Ignác urak fognak e végből Belgrádba utazni.

— **Pauline asszony** vasárnap lépett fel először Bécsben a „Hugenották“-ban s igen tetszett, kivált kettőse Raoul-lal. A tetszés-zajban sok magyar „éljen“ is hallatszott.

— **Jó hír.** A pesti új dalszínház terve kész, s a mint hallatszik, három év múlva már állni fog, még pedig nem a sugárút sarkán akarják építeni, mint eddig tervezék, hanem a Váci ut és Erzsébet-tér szögletén, a mi szintén kitűnő hely. E miatt persze egy pár házat meg kell drága áron venni, de hát máshol is nagy pénzbe kerülne a telek — mondja a „F. L.“

— **Vajda János** költeményei, melyeket a „Kisfaludy-társaság“ ad ki, e napokban megjelennek.

Megjelenik továbbá a „Margitsziget“ ama földrajzi könyve is, melyet Törs Kálmán igen érdekesen e szép helyhez méltólag írt meg.

— **Dunzinger Anna**, ki a pater Gábel felé pör befejezése után kénytelen volt az időt a lincsi csöcselék elől Bécsbe menekülni, anyjával együtt az ottani „Bárany“ szállodában nyert előleges felvételt és ellátást. Több bécsi üzlet részéről már ajánlatokat kapott, melyek havi 30 frt. jövedelmet biztosítának neki.

A bécsi kísértet még mindig napirenden van a bécsi lapokban. Az ő által megsebesített lepedős alakról egyébiránt nem tudni semmit; az csakugyan rejtélyes lény még eddig. Az ő nem lőtt rá, hanem megszúrta. Erre vonatkozólag a „Deutsche Ztg.“ így ír: „Tény, hogy a várorség azon tagjai, kik pénteken éjjel szolgálatra ki voltak rendelve, azóta a birodalom minden zugában fekvő egy-egy császári uradalomba száműzettek. Szintén tény, hogy mindazon személyek, kik az udvarhoz bármily viszonyban állanak, oda utasítottak, hogy azon éj eseményeiről mit se szólnanak, mert bizonyos udvari körök igen fájlalják, ha ezen ügy, mely az udvari papság közötti személyváltozással összeköttetésben van, a hírlapok megvitatásának szolgálja tárgyal.“

— A világkiállítás fényképezése. A világkiállítás főigazgatója négy, a tájképek szakában kiváló bécsi fényképésznek, u. m. Frankenstein, Kramer Oszkár, Löwy és Klevesz uraknak szerződésileg átengedte a kizáró jogot, a világkiállítási helyeken a fényképezést gyakorolhatni. Ezen intézkedés az egész kiállításnak természetű és méltó felvételét biztosítja. Az említett négy fényképészről álló társulat már meg is kezdte munkáját a legérdekesebb építmények fényképezésével, mely azoknak különböző stádiumaiban folytatattani fog, ugy hogy ez által az építkezés fejlődésének rendkívüli érdekes és tanulságos történeti képe fog alkottatni. Egyes ily fényképek már készen vannak, és ugy a bécsi világkiállítási hely pénztárainál, mint Kramer Oszkár udvari műkereskedésében (Kohlmarkt.) kaphatók.

— **Gounod zeneköltő** a londoni khoral-társulat, melynek igazgatója volt, emlékül pompás kar-nagyi bottal, és zenetámlával lepte meg, egy az ő műveiből összeállított hangverseny alkalmával a kristálypalotában.

— **Az állandó hid**, mely a Margitszigetnél fog épülni, 4 millió 200,000 frtba kerülend s elkészítésével a Gűin és társa nevű párisi cég bizatott meg.

— **Egy czigánybandát** fogott el a napokban a budai főkapitányság a tabánban. Ruháik átmotóztatván, egy türkissel kirakott arany medallion arany lánczszal, egy Wertheim kassához való kulcs s több elegáns uri ruhaneműt találtak, melyek valószínűleg nem becsületen uton jutottak jelenlegi tulajdonosaikhoz. Miután ők minden lopást tagadnak, fölszólíttatnak ezen értékneműk valódi tulajdonosai, hogy a budai főkapitányságnál jelentkezni sziveskedjenek.

KÖZGAZDASÁG.

Németország tömeges részvétele a kiállításban. A német birodalom világkiállítási központi bizottsága értesítette az egyes német államokat, hogy a bejelentési határidő végeig beérkezett bejelentések annyira meghaladják a német birodalom számára kijelölt helyet, hogy már az idejekorán beérkezett bejelentéseknél is a térszükségletet tetemesen meg kellett szorítani, minél fogva azon iparosok, kik csak a határidő letelte után tettek meg bejelentéseiket, ezek tekintetbe vételére többé nem számolhatnak.

Holland előkészületei a világkiállításra. Azon államok között, melyek a legnagyobb buzgalmat fejtik ki a világkiállításra leendő méltó képviseltetésök érdekében, első sorban fog állani Németalföld. A hollandi kiállítási bizottság különös gondot fordít arra, hogy a gyarmatok élénk részvételét eszközölje ki. E törekvésében támogatattik a németalföldi „kereskedelmi társaság“ által, mely a Holland kelet-indiai gyarmatainak összes termékeiből nagy költséggel létesített gyűjteményt, mely már az utolsó párisi kiállításra volt szánva, de onnan elmaradt, ki fogja egészíteni és a bécsi világkiállításra küldeni. A „Wasserstaat“ is, a Holland szárazföldjét tenger ellen védő vízi művek főhatóságának munkáival hasonlóan meg akar jelenni a kiállításra. A hollandi iparosok körében a bizottság elnöke oda hat, hogy a kiállítandó tárgyak a leggondosabban megválogattassanak. Szintugy a hollandi művészek körében is, kik kiállításra számára hasonlóképen külön program állapított meg, a közös törekvés oda van irányozva, hogy a németalföldi művészet a bécsi világkiállításra inkább minősége, mint tárgyainak nagy száma által tűnjék ki. A hollandi kiállításnak a kiállítási költségek tekintetében kormányuk részéről minden lehető könnyebbség helyezettett kiállításba.

Lengyel régiségek kiállítása. Brodyból jelentik, hogy az ottani világkiállítási bizottsághoz több toldalékos kiállításra számos bejelentés érkezett. Herczeg Sanguszko Puszták a bizottság rendelkezésére bocsátotta a podhorcei kastélyában levő régiségeket. Gróf Dzieduszycki W. a nemzeti házi ipar tárgyaiból jelentett be egy gyűjteményt. Gróf Wodzicki és lovag Mlodecki történelmi becsű tárgyakat jelentettek be az „exposition des amateurs“

számára. Ezek között több zsákmány van Bécs 1683. évi ostroma idejéből, így például egy török basa sá-tora, egy török fali szőnyeg, lándzsák, zászlók stb, melyeket Rzevuski lengyel hadvezér ejtett zsákmánynul: továbbá ezen hadvezér teljes hadi szerelvénye, három teljes lu-zárfelszerelés ugyanazon időből, Sobieski király nevének, Mária Kazimirának erszé-nye stb. stb.

Kimutatás.

a kolozsvári kisegítő pénztár-egylet forgalmáról
julius havában 1872.

Bevételek:

Pénztármaradék a múlt hóról	frt. 79549.14
Bevételek után	208331.66
Könyvdij után	87.50
Kamat, feldij és váltódij	13135.18
Bélyegdíjakban	5190.5
1298 esetben-visszaíratott kolcson	727810.17

Összesen frt. 1.029432.70

Kiadások:

1294 esetben kölcsön	frt. 716689.35
Tisztviselők fizetése	555.33
Irodai kellékekre	83.67
Bélyegre	600.—
Kamat	10.—
Segélyezésre	18.—
Betét visszaíratások	142487.75
Pénztár maradék	168988.60

Összesen frt. 1.029432.70

Kolozsvárt, julius hó 31 1872

Taufer Ferencz, Wagner F.

igazgató. pénztárnok

Geltch Ferencz

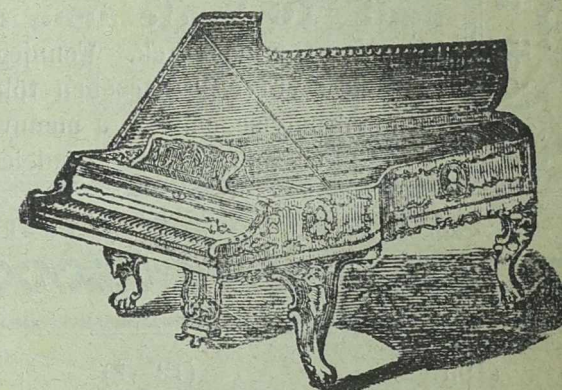
könyvvezető.

KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK,

kik az „erdélyi képes naptár“ 1873-diki folyamában is szándékoznak hirdeteiket felvéteni, sziveskedjenek eziránt legkésőbbben folyó hó 15-éig Stein János könyvkereskedésében intézkedni.

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

Nyilttér.)* KOLOZSVÁRTT

DE MJÉN LÁSZLÓNÁL

kaphatók a legjobb bécsi

zongorák

gyári áron és felelősséggel.

Minden betegnek erő és egészség

gyógyszer és költség nélkül:

Revalesciere du Barry

Londonból.

Az izléses gyógyszer Revalesciere du Barry eltávolít minden betegséget, mely a gyógyászatnak ellentáll; minők gyomor-bajok, idegbajok, mellbajok, tüdő-, máj-, mirigy-, nyálkhar-tya-, lélekzési, hólyag-, s vesebajok, giünőkör, zúzkór, asthma, köhögés, emésztetlenség, dugulás, hasmenés, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vízkór, láz, szárdülés, vértolulás, filiznyás, rozsult és hánys és terhesség alatt is, diabetes, málakór, elsoványodás, csusz, közsvény. Kivonat 76,000 tanúsítványból, oly elgyógyulásokról, melyek a gyógyszatnak ellenállottak.

75,872. sz bizonyítvány.
Buda, bécsi-kapu utca febr. 28. 1872.
26 nap óta élvezem az üdvös Revalesciere. Ez a természet isteni adománya az én kétségbeesett helyzetemben csodát mivelt, a miért is egy pillanatig sem habozok ezen tápgyógyszert az emberiség második megváltójának nevezni. Ez egy kínos tüdő és légszűrés catarhusból és lélegzethiányból gyógyított meg, mely eddig minden más orvoszernek ellenállott. Ezen csodádománya a természetnek a legnagyobb dicsekedet érdemi, s a szenvedő emberiségnek a legjobb ajánlható.

Küller Florián,
cs. k. nyugalmazott katonai kezelő
Nagyszombat, 1869. május 10.
Sokáig szenvedtem étvágytalanságban és ebéd ntáni hánysában. Az ön jeles Revalesciere-chocoládja a hánysát végleg eltávolította és étvágyamat helyreállította. Meggyőződ-ven az ön Revalesciere-jének jelességéről arra indít, hogy más szenvedőknek is ajánljam.

Berger Károly
Wollein, 1869. március 1-én.

Rendkívüli szenvedő és beteg állapotban voltam nem bírtam sem emészteni, sem aludni. Az ön Revalesciere du Barrija által javulás utján vagyok és kérek a melletkelt 10 frtért abból egy öt fontos szelenczét küldetni. Tisztelettel vagyok
Humza Alajos.

Táplálóból levén mint a hus, a Revalesciere feintétek és gyermekeknek 50 szerez árat megtakaríttatja gyógyszerében. Bádószelenczében fél fontos 1.50. 1 fontos 2.60. 2 fontos 4.50. 5 fontos 10 frt, 12 frs 20 frt, 24 frs 36 frt. — Revalesciere chocolád por-étábla-ésc alakban 12 csészére 1.50, 24 csészére 2.60, 48 és 4.50. porban 120 csészére 1.50, 288 csészére 20 frt, 576 csészére 36 frt. — Kapható: Barry du Barry és társánál Bécs, Walfischgasse 8. sz. Kolozsvárt: Binder gyógyszerésznél. Pesten: Török, Linzben: Haselmayr, iPrágában: Fürst J. Brünnen: Eder F., Debrecezenben: Miha ovics István gyógyszerésznél, Duna-Földvárt: Nadhera Pálnál, Károlyváros: Brili F.-nél, Kanizsa: Lovak Károlynál, Maros-Vásárhely: Pagarasi Dömötörnél, Pozsonyban: Pisztori Felixnél, Szék-s-Fehervárott: Dieballa Györgynél, Vágújhelyen: Conglegner Ignácznál, Csernovitzban: Schinich Ignácznál, Vrsadon: dr. Halter A.-nál, Ágrámban: Irgalmasok gyógyosztárá-ban, azonkívül a bécsi ház postai utavány vagy utánvét mellett szétküldi.

*) E rovat alatt közlöttékért csupán a sajtóhatóság közgyában vála felelősséget
A SZERK.

Nagyobb vételnél kedvezmény.

Van szerencsém egész tiszteltet a n. érd. t. cz. közönséggel tudatni, hogy üzletemben ez időre is az alábbi írt

bel- és külföldi természetes ÁSVÁNYOS GYOGYVIZEK,

a legnagyobb mennyiségben megérkeztek, melyekből a legutányosabb áron felelőség mellett szolgáltatok, u. m.:

Adelheid-jodforrás, (Adelheidsquelle Jodwasser), borszéki, bikszárdi, buzási, carlsbadi-Schlossbrunn, carlsbadi-mühlbrunn cigelkai-jod, csizk-jod, elópataki, Friedrichshalli, gleichenbergi, halli-jod, ivándai, kissingeni, korondi, marienbadi, pillnai, sulini, seidschützi, szliácsi, sztojka, sz-jakabi, selti, Spái, schwalbach, türi, „Hunyadi, Rákóczy és Erzsébeth,“ budai gyógyvizek. Az itt elő nem sorolt vizek ha azok üzletemben nem találhatók, megrendelhetők s gyorsan eszközöztetnek.

Ajánlom továbbá mindenféle színű

száraz és olajbatört nagy festék

és lack RAKTÁROMAT,

minden hozzá tartozókkal, továbbá ajánlom a legkínáltabb fajta

padozat fénymazomat

(fusbóden-pászt)

hozza szükségeltető lakkal együtt melyek Kolozsvárt csak nálam kaphatók s bár mily nagy mennyiségben szintén felelőssel tisztelek, vagy megrendelőimnek szolgáltatásra állanak.

CSIKY IMRE,

Kolozsvárt.

Nagyobb vételnél kedvezmény.

Karvázy Gyulánál Kolozsvárt.

Valódi amerikai Petroleum!

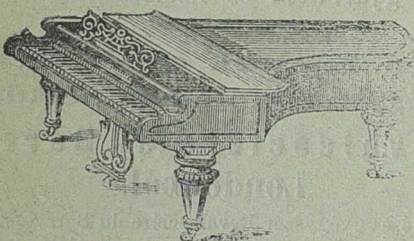
1 font 22 krajczár o. é.

Miután csemege-, fűszer- és bor üzletem tisztasága nem engedi meg, hogy a Petroleum kisebb mértékben árulassék, van szerencsém t. cz. vevőimnek tudomására hozni, hogy nálam a Petroleum 1 és 2 fontos jól bedugaszolt erős üvegekben, továbbá 4, 5, és 10 fontos pléh-bádogokban kapható. Minden 1 fontos üveg 7 krajczárba, minden 2 fontos üveg pedig 10 krajczárba számítódik és abban az áron vissza is vétetnek. Fennjegyzett Petroleumok egy a városon kívül eső pinczében töltenek és csak annyi tartatik bolthelyiségemben, a mennyi egy napra szükségeltetik. Nagyobb megrendeléseket jutányosan eszközölk.

Karvázy Gyulánál Kolozsvárt.

TRISKA FERENCZ

zongora eladási és kölcsönzési RAKTÁRA,

zongora kijavítási műhelye és hangszer-kereskedése Kolozsvárt, hidut-cza 315 sz. a.

Tisztelettel jelentem a n. érd. közönségnek, hogy egy több mint 50 darabból álló zongorarak-tárt tartok a legjelesebb készítményekből, s ezek között ajánlom különösen az egészen új szárny-zongorákat, kurtá szárnyzongorákat, melyek a legújabb mód szerint bécsi- és külföldi ismeretes gyárakban készülték; nemkülönben bécsi saját gyártmányaimat (Mariahilfer-strasse 116 sz.) 340 ftról kezdve a legjobb 600 ftrós hangverseny-zongoráig. Továbbá a csak 4 láb hosszú Mignon-zongorákat, melyek rendkívüli hangtartósságuk és erős nykításuk által tűnnek ki; 340 ftról 480 ftrig. Hölgy-pianinókat, melyek műérték által mint műre mekek ismertettek el, a legelső hannoveri gyárakból 380 ftról 500 ftrig. Stuttgar-ti harmoniumokat 160 ftról 600 ftrig.

Mind ez elősoroltak közül mintegy 30 darabot bocsátok kikölcsönzésre, s árukat havonként egy egészen új 8-10 ftról, egy jászottért 6 ftról és egy ócskért 4 ftról kezdőleg állítottam meg. Minthogy raktár-m, illetőleg kereskedésem egy tökéletesen felszerelt kijavítási műhelyvel áll kapcsolatban: lehetőségem tettem mindenféle javítást szak- és műértőleg eszközölni, ha mindjárt a kijavítandó zongora nagyon is meg lenne rongálva. Ezeket, ugyszintén a csere-vásárlásokat is, a legutányosabb feltételek mellett eszközölöm, s a megvett hangszerekért, vagy azoknak javításáért írásbeli felelősséget vállalok.

A csomagolást vidékre 10 ftrba számítom. Hangszer kereskedésemben találhatók mindenmely vonó és fuvó fa-hangszerek, a hozzá tartozó egyes részekkel, hurokkal sat. a legjobb minőségűből. Megrendelések a vidékről pontosan és gyorsan hajtatnak végre, s e czélból utazó ügykeim is vannak, mely körülményről meggyezem, hogy csak az akézt vállalom felelősséget, kik tölem kiállított fel-hatalmazást mutathatnak elő.

Vidéki zongoratanítók és hangolókhoz rendel-kezőkre bocsátom és ajánlom a zongorához tartozó egyes részeket fából, borból, ferezből, posztból és nemesbő; ugyszintén egész zongora-bontókat, egyes fonott érc, réz- és vas sodrony-burokat sat., bármily nagyságban és mennyiségben. Legészé-szebb mintául szolgál ily esetben egy kis tőredék s kívánt tárgyból, vagy az elhasznált darab rész maga.

TRISKA FERENCZ,

zongora-készítő és raktáros.

Legújabban megjelentek és Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárt kaphatók:

Adalékok

a legújabb theologia történetéhez.

Dr. Schwarz Károly negyedik német kiadása után.

Fordította Kovács Albert. Ára 5 ftr.

A 113 számú percsomó.

Regény. Irta Gaboriau Emil. Négy kötet. Ára 4 ftr.

Magy. kir. honvéd tiszti és tisztviselői névkönyv.

Rendfokozati és beosztási kimutatással. 1872.

Ára 2 ftr 40 kr.

A tenger guerillái.

Regény. Irta Capendu Ernő. Ára 1 ftr 50 kr.

ROCAMBOLE IFJUSÁGA.

Regény. Irta Pouson du Terrail. 4 kötet. Ára 4 ftr.

Népszerű egyházi beszédek.

Irta Bartók János. Ára 1 ftr 40 kr.

Magyarosan.

Irta Gyergyai Ferencz.

„A magyar nyelv sajátágairól“

írt jegyzetekhez.

Ára 1 ftr 40 kr.

Társadalmi bajaink

különös tekintettel az öngyilkosságra.

Irta Dobránszky Péter Ára 1 ftr 30 kr.

Birtokrendezési eljárás az ország erdélyi részében.

Hivatalos kiadás.

Ára 40 kr.

A néptanítók nyugdíjazása,

özvegyeik és árvaik gyámolítása külföldön és hazánkban. Irta Molnár

Aladár. Ára 1 ftr 40 kr.

Magyar népköltési gyűjtemény.

Uj folyam. A Kistaludt-társaság megbízásából szerk. és kiadják.

Arany László és Gyulai Pál. 2 kötet. Ára 6 ftr.

Nyomatott az ev. ref. főtanodában kiadó-tulajdonos Stein Jánosnál.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pt. Scoala - BCU Cluj

Vásárlása, eladása és becsérelése minden létező Állampapiroknak, elsőbbségi kötvényeknek, Sorsjegyeknek. Vasut-, Bank- és Ipar-részvényeknek. Beváltása a Széchenyinek. Megbízások a cs. k. börténre kész-pénzre, vagy 10% előpénzre intéztetnek el. Minden fajta sorsjegyek havi részlet-fizetésekre árutatnak 5 ftról felfelé.

ROTHSCHILD & COMP.
Opernring 21,
WIEN.

RÉSZJEGYEK
minden huzásra érvényesek
további utánfizetések nélkül
40 éredsz es. k. oszt. Állam-jegyek, 18.9 re 6 ftr.
20-éredsz es. k. oszt. Állam-jegyek, 18.70 re 8 ftr.
20-éredsz Magyar díj jegyek, 18.70 re 7 ftr.
20-éredsz Török vasúti sorsjegyek 18.70 re
(36 huzásra érvényesek) 4 ftr.

[87]

Leder Testvérek

[6-20]

balzsamos halmányolaj-szappana.

Egy darab ára 25 kr. o. ért. 4 darabé egy pakétban 80 kr. o. ért.

Az elegáns gyógyszereszet ezen legújabb terméke, nagy jutányossága mellett, különösen a tisztá olaj és balzsamos anyagok rendkívüli előnyös összeállításával által tűnik ki, s miután mindenféle égvény felesleges hozzá vegyítése szigorúan el van kerülve, mindazon régióbi és újabb, égvényekkel többnyire túltelített, tehát ártalmas Gous- és egyéb szappanok fölé emelkedik; a balzsamos halmányolaj-szappan tehát leghatékonyab szor darva felborzadt sárga arc- és kéz-bőr ellen, s különösen gyöngye arczuú hölgyeknek és gyermekeknek melegen ajánlható egészséges fehér, gyöngye és lágy bőr, a testi szépség és egészség ez elkerülhetlen kellei eszközésére és fenntartására.

A Leder testvérek balzsamos halmányolaj-szappana fektetnyomatú rózsaszínű ragjegyekbe van pakolva, s az egyes darabok és pakétek a mellékelt helyezel vannak lezárva. Egyedüli eladás a fennmhi eredeti árak mellett van Kolozsvárt WOLFF JÁNOS és ENGEL JOSEF gyógyszereszeknél, valamint: Besz-terez: Kelp Ferencz és Dietrich & Fleischer, Brassóban: Stenner F. Jekelius, Ferdinand és Fabik Ede gyógy-szereszek, Dévén: Bosniák A. Dézen: Krémer Samu, Fogarásban: Megay A. Gusztáv, Nagy-Egyeden: Horváth Ferencz, Kézdi-Vásárhelyt: Fejer Lukács, Köhalmiban: Szentpéteri János, Maros-Vásárhelyt: Fogarasi J. D. Medgyesen: Breckner Károly és Vándor & Brandel, Segesvárt: Misselbacher J. B. és fia, Sz. Újvárt: Pla-cintár és fia gyógyszer, Sz. Régenben: Kinn János G. és Wechsner Traugott, Szász-Sebesen: Weissörtel Ad. G., Szebenben: Zórer J. F. és Lutz János, Székely-Kereszturon: Binder Marton, Sepsiszentgyörgyön: Vitalyos Béla, Sz.-Udvarhelyt: Ka-nutz J. A. gyógyszer, Szeredában: Gozsy A. Sz.-Somlyón: Ruszka Ignác, Tordán: Volits G. és Wolff G.

Grosz Károly
fogorvos
Augustus 1-től December 1-éig Segesvára tette át LAKASÁT.

OSKOLAI könyvek!

A bekövetkezendő iskolai-év alkalmából van szerencsém tudósítani a n. érd. tanár-, tanító és nevelő urakat, egyáltalában **ERDÉLY** iskola-világát, miszerint könyvkereskedésemben, mely legújabb időben ismét nagyobb kiterjedést nyert, úgy hogy ma már mint Erdély legnagyobb könyvesarnoka egyedül áll, mindennemű

tankönyvek és taneszközök

egyetemek, gymnásiumok, elemi- és néptanodák, valamint magánintézetek számára nagy készletben tartatnak és folyvást kaphatók.

Nagyobb megrendeléseknél a szokásos kedvezményen kívül tiszteletpéldányokkal is szolgálók; saját kiadásaimból pedig az illető tanár és tanító urak rendelkezésére szegényebb sorsu tanulok számára ingyen példányokat bocsátok. (297) (2-*)

Tömegesebb megrendeléseket annyival is inkább kérem minél előbb beküldeni, hogy egy-részt a szükséges példányok száma iránt tájékozhasssam magamat folytonos megrendeléseimnél, másrészt pedig, hogy a megküldésben késedelem ne történhessék.

Saját kiadásu iskola-könyveim jegyzékét Erdélyben minden tanodának és iskolának bérmentesen beküldtem abból választás végett. Ha esetleg egyik, vagy másik iskola részére el-felejtettem volna küldeni, kérném engem erről tudósítani s én a jegyzéket, mely az idej tanévben különösen uj s czélszerű népkiskolai tankönyvekben bővelkedik, azonnal meg fogom küldeni.

Teljes tisztelettel:

STEIN JÁNOS, könyvtáros és kiadó.

OSKOLAI könyvek!

A szarvasmarha, ennek fajta és küllemtana, fogisméje, tenyésztése, takarmányozása, hizlalása, patkolása, a tej- és sajt-gazdaság, belső és külső, szórványos és járványos betegségei és gyógyításuk.— 50 a szöveg közé nyomott nagyrészt eredeti ábrával.— Irta Engelbrecht Károly.— Ára 2 ftr. 50 kr.

Az erdélyi részek tiszti czimtára

1872-dik évre.

Kiadja K. Papp Miklós.

Ára 30 kr.

Helység névtár.

A királyhágón inneni rész

(Erdély)

községeinek betűrendes névtára.

A közigazgatási és legújabb törvényszéki felosztás szerint, a posta-kerületek, adóhivatalok és az orsz. vásárok kimutatásával.

Hivatalos adatok után összeállította B. L.

Ára 1 ftr. 50 kr.

Ezen 10 nagy ivre terjedő munkával, a melyben az eddigi hasonló munkákban előforduló hiányok gondosan pótlva vannak, nem csak hivatalnokoknak, hanem általában minden ügyes-bajos embernek egy nélkülözhetlen kézikönyv van nyújtva, a melynek becsét főleg azon körülmény emeli, hogy a helység-nevek az Erdélyben divó mindhárom nyelven előadvák s a betűrendben akármely elnevezés alatt feltalálhatók. Általában oly mű ez, a mely az állami életben előfordulható bármely körülmény közt pontosan kijelöli a községek politikai, törvényszéki, adóhivatali, továbbá utolsó postai ho-vatartozását, s a lel orsz. vásárok szoktak lenni, ezek napjait is kimutatja.

A folyó 1872-dik év tavasza folytán megjelent „Helység névtár“ nyomtatása közben történnén a közigazgatási hatóságok szervezése, legfőbb helyen meg-lőn változtatva a megyék, székek és vidékek régi járási felosztása, és a „Helység névtár“ e tekintetben hiányosnak mutatkozott; a mely hiányt pótolandó, egy **Toldalék** kiadása vált szükségessé, a mely most hasonlólag megjelent, s a tör-tént változásokat tünteti fel, és a „Helység névtár“ mellé elkerülhetlen szükséges.

E Toldalék a „Helység névtár“ minden példányához ingyen fog mellékelteni, mint annak kiegészítő része, és ahoz a „Helység névtár“ eddigi birtokosainak is igénye levén, felkérem, hogy az iránt reclamálni sziveskedjenek, és azonnal meg fog küldetni.

Kolozsvár, június 30-kán, 1872.

Stein János,

erd. muzeum-egyl. könyvtáros s a „Helység névtár“ kiadója.